

Call for Papers

Nicht nur *Bauhaus* – Netzwerke der Moderne in Mitteleuropa

Tagung im Schlesischen Museum zu Görlitz und im Architekturmuseum Breslau/Muzeum Architektury we Wrocławiu, 15.-17.01.2019

Veranstalter: Bundesinstitut für Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa, Oldenburg, Architekturmuseum Breslau/Muzeum Architektury we Wrocławiu, Schlesisches Museum zu Görlitz.

Dem Kommunikationstalent von Walter Gropius ist es zu verdanken, dass die Architekturmoderne der 1920er und 30er Jahre oft unter dem Schlagwort „Bauhausstil“ subsumiert und deren globale Ausstrahlung vor allem mit dem Wirken von Lehrern und Schülern des Bauhauses im Exil in Verbindung gebracht wird. Das 100jährige Bauhaus-Jubiläum 2019 gibt Anlass, dieses Bild zu erweitern und auch andere Knotenpunkte der Moderne und deren Vernetzungen in den Fokus zu nehmen.

Dabei soll insbesondere das östliche Europa in den Blick rücken, wo nach dem Ersten Weltkrieg in den neu konstituierten Staaten das Neue Bauen zum Symbol von Fortschrittlichkeit und wirtschaftlichem Erfolg wurde. Ungeachtet der politischen Antagonismen zwischen den untergegangenen Imperien und den neuen Nationalstaaten blieben künstlerische Verbindungen über die neu gezogenen Grenzen hinweg bestehen, etwa zwischen den russischen Konstruktivisten und der polnischen Avantgarde, oder sie wurden neu geknüpft, wie zwischen der Breslauer und Warschauer Architektenszene.

Die Plattformen dieses transnationalen Austausches stehen im Mittelpunkt der Konferenz: Ausbildungsstätten – darunter auch Angebote wie Ernst Mays „Frankfurter Kurse für Neues Bauen“ –, Studienreisen, Ausstellungen, Wettbewerbe, Fachzeitschriften etc., bis hin zu den 1928 ins Leben gerufenen *Internationalen Kongressen für Neues Bauen/ Congrès Internationaux d' Architecture Moderne (CIAM)*.

Ein Ausgangspunkt soll die Breslauer Kunstakademie sein, die enge Kontakte nach Polen und Ungarn pflegte. Ende der 1920er Jahre lehrten hier zudem die „Bauhäusler“ Oskar Schlemmer und Georg Muche.

Tagungsorte sind das Schlesische Museum zu Görlitz und das Breslauer Architekturmuseum/Muzeum Architektury we Wrocławiu, die jeweils umfangreiche Bestände zur Breslauer Kunstakademie und zur Architekturszene der Stadt in den 1920er Jahren besitzen. Die Tagung steht im Rahmen einer Ausstellung zu Adolf Rading im Breslauer Architekturmuseum. Eine Exkursion zu Bauten der Breslauer Moderne ist am 18.01.2019 geplant.

Konferenzsprachen sind Deutsch, Englisch und Polnisch.

Reise und Unterkunftskosten können vorbehaltlich der Bewilligung beantragter Fördermittel erstattet werden.

Bitte senden Sie Ihr Exposé für einen Vortrag (ca. 2.000 Zeichen), einen kurzen Lebenslauf mit E-Mail und Postanschrift sowie Angaben zu Ihrer derzeitigen Tätigkeit (max. 1000 Zeichen) bis zum 1. August 2018 an:

beate.stoertkuhl@bkge.uni-oldenburg.de

Call for Papers

Nie tylko Bauhaus – powiązania modernizmu w Europie Środkowej

Konferencja w Schlesisches Museum zu Görlitz i w Muzeum Architektury we Wrocławiu, 15–17.01.2019

Organizatorzy: Bundesinstitut für Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa, Oldenburg, Muzeum Architektury we Wrocławiu, Schlesisches Museum zu Görlitz

Zdolnościom komunikacyjnym Waltera Gropiusa należy zawdzięczać, że modernizm architektoniczny lat 20. i 30. jest często podciągany pod hasło „styl Bauhausu”, a jego globalne oddziaływanie jest łączone z działalnością nauczycieli i uczniów Bauhausu na emigracji. Jubileusz 100-lecia Bauhausu w 2019 roku daje okazję, aby zerwać z tymi wyobrażeniami i skupić uwagę na innych punktach węzłowych modernizmu i ich powiązaniach.

Szczególną uwagę należy przy tym zwrócić na wschodnią Europę, gdzie po pierwszej wojnie światowej, w nowo ukonstytuowanych państwach architektura modernistyczna (*Neues Bauen*) stała się symbolem awangardy i sukcesu gospodarczego. Mimo politycznych antagonizmów między upadającymi imperiami i nowymi państwami narodowymi kontakty artystyczne utrzymały się ponad nowo wytyczonymi granicami, jak choćby między rosyjskimi konstruktywistami i polską awangardą, lub były nawiązywane na nowo, jak między wrocławskim kręgiem architektów i ich warszawskimi kolegami.

Platformy tej ponadnarodowej wymiany są głównym tematem konferencji: miejsca studiów – szkoły architektoniczne, lecz także propozycje takie, jak Ernsta Maya „*Frankfurter Kurse für Neues Bauen*” – wyjazdy w celach edukacyjnych, wystawy, konkursy, czasopisma fachowe itd., aż po powołany do życia w 1928 roku *Międzynarodowy Kongres Architektury Nowoczesnej/Congrès Internationaux d'Architecture Moderne (CIAM)*. Punktem wyjścia ma być przy tym wrocławska Akademia Sztuk Pięknych, która podtrzymywała dobre kontakty z Polską i Węgrami.

Miejscami konferencji są Schlesisches Museum zu Görlitz i Muzeum Architektury we Wrocławiu, które posiadają obszerne zbiory na temat wrocławskiej Akademii Sztuk Pięknych oraz wrocławskiej architektury lat 20. XX wieku. Konferencja odbywa się w ramach wystawy o profesorze wrocławskiej akademii - Adolffie Radingu prezentowanej we wrocławskim Muzeum Architektury. Na 18.01.2019 zaplanowano wycieczkę po budynkach wrocławskiego modernizmu.

Językami konferencji są niemiecki, polski i angielski.

Istnieje możliwość zwrotu kosztów podróży i zakwaterowania pod warunkiem zatwierdzenia wniosku o dotację.

Prosimy Państwa o przesłanie *exposé* swojego wykładu (ok. 2.000 znaków), krótkiego życiorysu z adresem mailowym i pocztowym, a także dane dotyczące Państwa obecnej działalności (maksymalnie 1.000 znaków) – do 1 sierpnia 2018 r. na adres:

beate.stoertkuhl@bkge.uni-oldenburg.de

Call for Papers

Not Just *Bauhaus* – Networks of Modernity in Central Europe

Conference in the Silesian Museum in Görlitz and the Museum of Architecture/Muzeum Architektury we Wrocławiu, 15.-17.01.2019

Organised by: Federal Institute for Culture and History of Germans in Eastern Europe, Oldenburg, Museum of Architecture Breslau/Muzeum Architektury we Wrocławiu, Silesian Museum in Görlitz

Walter Gropius's communicative skills can be credited with the fact that the architectural modern movement of the 1920 and 30s is often subsumed under the term 'Bauhaus', and its global expansion is above all attributed to the influence of Bauhaus teachers and students in exile. The 100-year Bauhaus jubilee of 2019 is the perfect occasion to broaden this perspective and to bring other hubs of modernity and its networks into the focus.

Eastern Europe deserves special attention in this context. After World War I, the modern movement (*Neues Bauen*) became a symbol of progress and economic success in the newly constituted states. Despite the political antagonisms between the fallen empires and the new national states, artistic connections were maintained across the newly drawn borders, such as between the Russian constructivists and the Polish avant-garde, or they were newly formed, such as between the Breslau and Warsaw architectural scenes.

The platforms of this transnational exchange form the focal point of the conference: educational institutes – including offerings such as Ernst May's 'Frankfurt Course for *Neues Bauen*' – study trips, exhibitions, competitions, expert journals, etc., up to the International Congresses for Modern Architecture/*Congrès Internationaux d' Architecture Moderne (CIAM)* that were called to life in 1928.

One departure point will be the Breslau Art Academy, which nurtured close contact to Poland and Hungary. Moreover, in the late 1920s the 'Bauhauslers' Oskar Schlemmer and George Muche took up residence here.

The conference will take place in the Silesian Museum in Görlitz and the Museum of Architecture/Muzeum Architektury we Wrocławiu, which both own extensive collections on the Breslau Art Academy and the architectural history of the cities. The conference is being convened in the context of an exhibition on Adolf Rading in the Museum of Architecture Breslau. An excursion to constructions of the Breslau modern period is planned for 18.01.2019.

The conference will be held in German, English and Polish.

Travel and accommodation costs can be reimbursed, if funding applications prove successful.

Please send in your exposé for a presentation (c. 2000 characters), a short CV with your email and address as well as details of your current work (1000 characters max.) by 1 August 2018 to:

beate.stoertkuhl@bkge.uni-oldenburg.de

PD Dr. habil. Beate Störckuhl
Bundesinstitut für Kultur und Geschichte
der Deutschen im östlichen Europa
Johann-Justus-Weg 147 a
D- 26127 Oldenburg
Fon: +49 441 9619514
<http://www.bkge.de>